

PELASTUSLAKI (379/2011)
KOKOONTUMISLAKI (530/1999)
VALTIONEUVOSTON ASETUS PELASTUSTOIMESTA (407/2011)

KESKI-SUOMEN PELASTUSLAITOKSEN OHJE YLEISÖTILAISUUKSIA VARTEN LAADITTAVASTA PELASTUSSUUNNITELMASTA

Ohjeen tarkoitus

Tarkoitus on parantaa yleisötilaisuuden turvallisuutta. Ohjeella yhdenmukaistetaan kaikki Keski-Suomen pelastuslaitoksen antamat lausunnot yleisötilaisuuden turvallisuusasioita käsiteltäessä. Pelastuslaitoksen näkökulmasta yleisötilaisuus voidaan järjestää, kun noudatetaan tämän ohjeen periaatteita.

Säädösperusteet

- 🛡️ Kokoontumislaki 530/1999 (KokL 530/1999)
- 🛡️ Pelastuslaki 379/2011 (PelL 379/2011; 15 § ja 16 §)
- 🛡️ Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 407/2011 (PelA 407/2011; 1 §, 2 § ja 3 §)
- 🛡️ Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma (PelL 379/2011; 14 §, 16 § ja 106 §)
- 🛡️ Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma (PelA 407/2011; 1§:n 1 momentin 7 kohta, 2 § ja 3 §)

Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma (PelA 407/2011 3 §:n 1 momentti)

Pelastuslain 16 §:ssä tarkoitettu yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma on laadittava yleisötilaisuuteen tai tapahtumaan, jossa:

- 1) arvioidaan olevan läsnä samanaikaisesti vähintään 200 henkilöä;
- 2) käytetään avotulta, ilotulitteita tai muita pyroteknisiä tuotteita taikka erikoistehosteina palo- ja räjähdysvaarallisia kemikaaleja, tai jos toiminta muutoin voi aiheuttaa vaaraa yleisölle;
- 3) tapahtumapaikan poistumisjärjestelyt poikkeavat tavanomaisesta;
- 4) tapahtuman luonne aiheuttaa erityistä vaaraa ihmisille, tai tilaisuudessa käytetään sellaisia laitteita tai välineitä, joiden käyttöön liittyy tavanomaisesta poikkeavia vaaratekijöitä;
- 5) tilaisuus järjestetään kokoontumistilassa, jonka hyväksytty henkilömäärä joudutaan ylittämään, tällöin ylitykseen on lisäksi haettava lupaa rakennusvalvontaviranomaiselta

OHJE 2011 → YLEISÖTILAISUUDET

2 (8)

PELASTUSLAKI (379/2011) KOKOONTUMISLAKI (530/1999) VALTIONEUVOSTON ASETUS PELASTUSTOIMESTA (407/2011)

6) tilaisuus järjestetään sellaisissa kohteissa (tilassa/kiinteistössä), jossa harjoitettu toiminta poikkeaa tilaisuuteen osallistuvien henkilöiden tavanomaisesta kokemuspiiristä (mm. tapahtumat vaativissa luonnonolosuhteissa) tai;

7) tilaisuus edellyttää muita erityisiä toimenpiteitä järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi, tai sivullisille tai ympäristölle aiheutuvan haitan estämiseksi, taikka erityisiä liikennejärjestelyjä.

PelA (407/2011) 3 §:n 2 momentti

Jos samaa yleisötilaisuutta tai tapahtumaa varten tulee muun lain kuin pelastuslain taikka toimivaltaisen viranomaisen antaman määräyksen nojalla laatia turvallisuus-, valmius- tai muu vastaava suunnitelma, erillistä yleisötilaisuuden pelastussuunnitelmaa ei tarvitse laatia, vaan pelastuslain 16 §:n 2 momentissa säädetyt suunnitelman sisältöä koskevat seikat voidaan koota mainittuun muuhun suunnitelmaan. Tästä on mainittava suunnitelmassa.

PelA (407/2011) 3 §:n 3 momentti

Pelastuslaitoksen tulee antaa neuvontaa yleisötilaisuuden pelastussuunnitelman laadinnasta.

Pelastussuunnitelman sisältö (PelL 379/2011 14 § ja 16 §; PelA 407/2011 2 §)

Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelmassa on selvitettävä ja arvioitava tilaisuuden vaarat ja riskit. Niiden perusteella määritellään tilaisuuden turvallisuusjärjestelyt sekä tilaisuuden toteuttamisesta vastaavalle henkilöstölle ja tilaisuuteen osallistuvalla yleisöllä annettavat ohjeet onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja onnettomuus- ja vaaratilanteessa toimimiseksi.

Pelastussuunnitelma voi olla myös vapaamuotoinen (mikäli se soveltuu tilaisuuden luonteeseen). Liitteenä olevaa pelastussuunnitelmalomaketta tulee käyttää yhteenvetosivuna pelastussuunnitelmasta (myös vapaamuotoisen pelastussuunnitelman kanssa).

Pelastussuunnitelman hyväksyminen / tarkastukset (PelL 379/2011 16 §:n 3 momentti)

Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma on toimitettava Keski-Suomen pelastuslaitoksen paikalliseen toimipisteeseen hyväksyttäväksi vähintään neljätoista (14) vuorokautta ennen tilaisuuden alkamista.

Pelastusviranomaiselle on varattava mahdollisuus tarkastaa yleisötilaisuuden turvallisuusjärjestelyt pelastuslain (379/2011) 80 §:n mukaan. Yleisötilaisuutta saa aloittaa ennen kuin pelastusviranomaisen on tarkastanut tapahtuma-alueen ja hyväksynyt tarkastuksen. HUOM! Yleisötilaisuuden järjestäjän on tilattava tarkastus viimeistään toimittaessaan yleisötilaisuudesta

OHJE 2011 → YLEISÖTILAISUUDET

3 (8)

PELASTUSLAKI (379/2011)
KOKOONTUMISLAKI (530/1999)
VALTIONEUVOSTON ASETUS PELASTUSTOIMESTA (407/2011)

laaditun ilmoituksen ja pelastussuunnitelman liitteineen. Tarkastuksesta laaditaan palotarkastuspöytäkirja, johon kirjataan tarpeelliset tiedot.

Jos pelastuslain (379/2011) 2 momentissa tarkoitettu selvitys, arvio tilaisuuden vaaroista ja riskeistä tai niiden perusteella määritellyt turvallisuusjärjestelyt sekä ohjeet ovat paikallisen **pelastusviranomaisen arvion mukaan puutteelliset, pelastusviranomainen voi palauttaa suunnitelman täydennettäväksi.**

Räjähteiden tai palo- ja räjähdysvaarallisten kemikaalien käytöstä erikoisthosteena tulee ilmoittaa etukäteen alueen pelastusviranomaiselle. Ilmoitus tulee tehdä siten, kuin asiasta säädetään vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsitteilyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) 81 §:ssä.

Suositus

Hyväksi menettelytavaksi on osoittautunut, että kaikki yleisötilaisuuteen mahdollisesti liittyvät viranomaiset (alkoholi-, pelastus-, poliisi-, rakennusvalvonta-, terveys-, työsuojelu- ja ympäristöviranomaiset) sekä maanomistaja yhdessä järjestäjän edustajien kanssa tekevät ennen yleisötilaisuuden alkua alueen ja sen eri toimintojen perusteellisen tarkastuksen **(alueen käyttöönottotarkastus).**

OHJE 2011 → YLEISÖTILAISUUDET

4 (8)

**PELASTUSLAKI (379/2011)
KOKOONTUMISLAKI (530/1999)
VALTIONEUVOSTON ASETUS PELASTUSTOIMESTA (407/2011)**

Liitteet

- Liite 1. Lomake yleisötapahtumia varten (linkki sähköiseen lomakkeeseen)
- Liite 2. Otteet valtioneuvoston asetuksesta pelastustoimesta (407/2011)
- Liite 3. Otteet pelastuslaista (379/2011)

Jakelu

Keski-Suomen pelastuslaitoksen toimipisteet
Keski-Suomen maakunnan kihlakuntien poliisilaitokset
Keski-Suomen maakunnan kuntien rakennusvalvontatoimistot
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, pelastustoimi ja varautuminen

Otteet laista ja asetuksesta ovat saatavissa myös sähköisesti osoitteesta:
www.keskisuomenpelastuslaitos.fi

Suorat linkit ajantasaiseen pelastuslakiin, valtioneuvoston asetukseen pelastustoimesta sekä kokoontumislakiin ovat:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110379> (PeL 379/2011)
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110407> (PeA 407/2011)
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990530> (KokL 530/1999)

OHJE 2011 → YLEISÖTILAISUUDET

5 (8)

PELASTUSLAKI (379/2011) KOKOONTUMISLAKI (530/1999) VALTIONEUVOSTON ASETUS PELASTUSTOIMESTA (407/2011)

LIITE 1.

<http://www.keskisuomenpelastuslaitos.fi/lomakkeet>
(Lomake yleisötapahtumia varten) (Word-muodossa)

LIITE 2.

Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 5.5.2011/407

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty sisäasiainministeriön esittelystä, säädetään pelastuslain (379/2011) nojalla:

1 §

Velvollisuus laatia rakennukseen ja muuhun kohteeseen pelastussuunnitelma

Pelastuslain (379/2011) 15 §:ssä tarkoitettu pelastussuunnitelma on laadittava:

- 1) asuinrakennuksiin, joissa on vähintään kolme asuinhuoneistoa;
- 2) pelastuslain 18 §:ssä tarkoitettuihin kohteisiin;
- 3) kouluihin, oppilaitoksiin ja muihin vastaaviin opetuksessa käytettäviin tiloihin;
- 4) lastensuojelulaitoksiin ja koulukoteihin sekä päiväkoteihin, perhepäiväkoteihin ja muihin lasten ryhmämuotoisen hoidon järjestämisessä käytettäviin tiloihin lukuun ottamatta yksityisiä asuntoja;
- 5) majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetussa laissa (308/2006) tarkoitettuihin majoitusliikkeisiin sekä ulkoilulaissa (606/1973) tarkoitetuille leirintäalueille ja tilapäisille leirintäalueille;
- 6) tiloihin, joita käytetään vähintään 20 henkilön tilapäiseen joukkomajoitukseen;
- 7) kirkkoihin, kirjastoihin, urheilu- ja näyttelyhalleihin, teattereihin, liikenneasemille, messualueille, moottoriradoille, huvipuistoille sekä edellä mainittuja vastaaviin kokoontumispaikkoihin;
- 8) kauppakeskuksiin ja vastaaviin tiloihin sekä yli 400 neliömetrin myymälöihin;
- 9) yli 50 asiakaspaikan ravintoloihin ja vastaaviin tiloihin;
- 10) yli 1500 neliömetrin teollisuus-, tuotanto- ja varistorakennuksiin;
- 11) ympäristönsuojeluasetuksen (169/2000) 1 §:n mukaisiin ympäristölupaa edellyttäviin eläinsuojaihin;

OHJE 2011 → YLEISÖTILAISUUDET

6 (8)

PELASTUSLAKI (379/2011) KOKOONTUMISLAKI (530/1999) VALTIONEUVOSTON ASETUS PELASTUSTOIMESTA (407/2011)

12) kohteisiin, joissa vaarallisen kemikaalin vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia saa harjoittaa vain tekemällä siitä vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden turvallisuudesta annetun lain (390/2005) 24 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen;

13) kulttuuriomaisuuden suojelua koskevissa Suomea sitovissa kansainvälisissä sopimuksissa kulttuuriomaisuudeksi määriteltyihin ja sitä sisältäviin rakennuksiin ja kohteisiin sekä muihin lakien ja asetusten nojalla kulttuuriomaisuutena suojeltuihin rakennuksiin ja kohteisiin;

14) työpaikkatiloihin, joissa työntekijöiden ja samanaikaisesti paikalla olevien muiden ihmisten määrä on yleensä vähintään 50;

15) yli 100 metriä pitkiin yleisessä käytössä oleviin tunneleihin.

Jos samaa kohdetta varten tulee muun lain kuin pelastuslain taikka toimivaltaisen viranomaisen antaman määräyksen nojalla laatia turvallisuus-, valmius- tai muu vastaava suunnitelma, erillistä pelastussuunnitelmaa ei tarvitse laatia, vaan vastaavat asiat voidaan koota mainittuun muuhun suunnitelmaan. Tästä on mainittava suunnitelmassa.

2 §

Pelastussuunnitelman sisältö

Pelastuslain 15 §:n 2 momentissa säädetyn sisältövaatimuksen lisäksi pelastussuunnitelmassa on tarpeen mukaan otettava huomioon myös kohteen tavanomaisesta poikkeava käyttö ja tilapäinen käyttötavan muutos.

Pelastussuunnitelmassa on selvitettävä myös, miten pelastuslain 14 §:n mukainen omatoiminen varautuminen toteutetaan poikkeusoloissa.

Pelastussuunnitelma on pidettävä ajan tasalla ja siitä on tiedotettava tarvittavalla tavalla asianomaisen rakennuksen tai muun kohteen asukkaille ja työntekijöille sekä muille, joiden on osallistuttava pelastussuunnitelman toimeenpanoon.

Pelastuslaitoksen tulee antaa neuvontaa pelastussuunnitelman laadinnasta.

OHJE 2011 → YLEISÖTILAISUUDET

7 (8)

**PELASTUSLAKI (379/2011)
KOKOONTUMISLAKI (530/1999)
VALTIONEUVOSTON ASETUS PELASTUSTOIMESTA (407/2011)**

LIITE 3.

Ote pelastuslaista (379/2011)

14 §

Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan:

- 1) ehkäistävä tulipalojen syttymistä ja muiden vaaratilanteiden syntymistä;*
- 2) varauduttava henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa;*
- 3) varauduttava tulipalojen sammuttamiseen ja muihin sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät;*
- 4) ryhdyttävä toimenpiteisiin poistumisen turvaamiseksi tulipaloissa ja muissa vaaratilanteissa sekä toimenpiteisiin pelastustoiminnan helpottamiseksi.*

Edellä 1 momentissa säädetty koskee myös muualla kuin rakennuksessa harjoitettavaa toimintaa sekä yleisötilaisuuksia.

16 §

Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma

Yleisötilaisuuksiin ja muihin tapahtumiin, joihin osallistuvien ihmisten suuren määrän tai muun erityisen syyn vuoksi sisältyy merkittävä henkilö- tai paloturvallisuusriski, tilaisuuden järjestäjän on laadittava pelastussuunnitelma.

Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelmassa on selvitettävä ja arvioitava tilaisuuden vaarat ja riskit. Niiden perusteella määritellään tilaisuuden turvallisuusjärjestelyt sekä tilaisuuden toteuttamisesta vastaavalle henkilöstölle ja tilaisuuteen osallistuvalla yleisöllä annettavat ohjeet onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja onnettomuus- ja vaaratilanteessa toimimiseksi.

Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma on toimitettava viimeistään 14 vuorokautta ennen tilaisuuden alkamista tiedoksi alueen pelastusviranomaiselle. Alueen pelastusviranomainen voi erityisestä syystä hyväksyä, että yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma toimitetaan sille tiedoksi edellä mainitun määräjälkeen. Jos 2 momentissa tarkoitettu selvitys ja arvio tilaisuuden vaaroista ja riskeistä tai niiden perusteella määritellyt turvallisuusjärjestelyt ja ohjeet ovat alueen pelastusviranomaisen arviomukaan puutteelliset, alueen pelastusviranomainen voi palauttaa suunnitelman täydennettäväksi. Alueen pelastusviranomaisen tulee myös tarvittaessa suorittaa kohteessa 80 §:n mukainen palotarkastus ja ryhtyä 81 ja 82 §:n mukaisiin toimenpiteisiin. Alueen pelastusviranomaisen tulee tarvittaessa ilmoittaa sille toimitetusta suunnitelmasta poliisille ja ensihoidosta vastaavalle terveystoimintaviranomaiselle. Räjähde- tai palo- ja räjähdysvaarallisten kemikaalien käytöstä erikoistehosteena tulee ilmoittaa etukäteen alueen pelastusviranomaiselle siten kuin asiasta säädetään vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) 81 §:ssä.

OHJE 2011 → YLEISÖTILAISUUDET

8 (8)

**PELASTUSLAKI (379/2011)
KOKOONTUMISLAKI (530/1999)
VALTIONEUVOSTON ASETUS PELASTUSTOIMESTA (407/2011)**

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä yleisötilaisuuksista ja tapahtumista, joihin on laadittava yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma. Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelman sisällöstä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

